

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie november 2012

Plénum

Uznesenia:

spisová značka	PL. ÚS 12/2012 – európsky zatýkací rozkaz
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konanie podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 144 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 14 ods. 4 zákona č. 403/2004 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 23 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 74 ods. 1 písm. a) Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach, ktorá bola uverejnená pod č. 63/1990 Zb.
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – odmietnutie
dátum rozhodnutia	11. júl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 23 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 74 ods. 1 písm. a) Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu bol doručený návrh okresného súdu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) a čl. 144 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 14 ods. 4 zákona č. 403/2004 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s čl. 23 ods. 4 ústavy a s čl. 74 ods. 1 písm. a) Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach, ktorá bola uverejnená pod č. 63/1990 Zb.</p> <p>Podstata návrhu okresného súdu spočívala v tom, že napadnuté ustanovenie zákona o európskom zatýkacom rozkaze malo umožniť vydanie občana Slovenskej republiky do Maďarskej republiky na výkon trestu odňatia slobody, čím sa podľa okresného súdu nastolila otázka jeho súladu s čl. 23 ods. 4 ústavy, ktorý zakazuje nútiť svojho občana, aby opustil svoju vlasť. Okresný súd mal taktiež pochybnosti o súlade napadnutého ustanovenia s čl. 74 ods. 1 písm. a) zmluvy o právnej pomoci, ktoré zakazuje vzájomné vydávanie si vlastných občanov medzi Slovenskou republikou a Maďarskou republikou.</p>
ratio decidendi	<p>Predmetom konania podľa návrhu okresného súdu bolo posúdenie, či ustanovenie § 14 ods. 4 zákona o európskom zatýkacom rozkaze, teda výluka štátneho občianstva Slovenskej republiky ako dôvodu neprípustnosti vydania v režime EZR, je v súlade s návrhom vymedzenými referenčnými normami, a to s čl. 23 ods. 4 ústavy a s čl. 74 ods. 1 písm. a) zmluvy o právnej pomoci.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že návrh na preskúmanie ústavnej súladnosti zákona pochádzajúci od všeobecného súdu má nenahraditeľné miesto v systéme špecifickej a koncentrovanej súdnej kontroly ústavnosti, pretože je nástrojom ochrany konkrétneho jednotlivca priamo pred legislatívnou mocou, pričom rozhodnutie má všeobecne záväzné derogačné účinky.</p> <p>Ústavný súd ďalej uviedol, že všeobecný súd však nemôže napadnúť akýkoľvek zákon alebo ustanovenie zákona, o ktorom by teoreticky mohol mať pochybnosti, ale na rozdiel od iných procesne legitimovaných subjektov podľa čl. 130 ods. 1 ústavy</p>

môže napadnúť len taký zákon, ktorého aplikácia pripadá do úvahy vo veci, ktorý prerokúva. Na základe tohto incidenčného (a možno dodať aj nepolitického) prvku spočívajúcom v konkrétnom prípade s konkrétnymi účastníkmi nazýva európska konštitucionalistika uvedenú kompetenciu ako konkrétnu kontrolu noriem.

Ústavný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že aplikácia konkrétnej normy v konkrétnom prípade teda leží v samej podstate tejto kompetencie. Je nutné priznať, že v zložitosti konania na všeobecnom súde nie je vždy jednoduché určiť, či napadnutá norma sa v danom prípade aplikuje. Môžu nastať situácie, keď napadnutá norma má súvis s prerokúvanou vecou, ale napriek tomu sa neaplikuje.

Ústavný súd sa k aplikácii napadnutej normy vyjadril vo veci sp. zn. PL. ÚS 7/04 takto: „Legitímácia všeobecného súdu na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom teda predpokladá spojitosť konania pred všeobecným súdom vyjadrenú tak, že podaniu návrhu musí predchádzať rozhodovacia činnosť takého súdu. V tejto rozhodovacej činnosti ako zákonom upravenom postupe je potrebné podľa úsudku všeobecného súdu vyložiť a použiť všeobecne záväzný právny predpis, ktorého nesúlad s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, všeobecný súd mieni uplatniť v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. Rozhodovacia činnosť všeobecného súdu v zmysle § 18 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavný súd preto chápe ako postup, v ktorom po začatí konania všeobecný súd smeruje k rozhodnutiu vo veci samej, t. j. k výroku o tom, čo je požadované v návrhu na začatie konania (v žalobe) a v jeho odôvodnení. Ak v tomto postupe nemá miesto interpretácia a aplikácia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorého vyslovenie nesúladu všeobecný súd mieni uplatniť v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, potom nie je splnený základný predpoklad na ochranu ústavnosti poskytovanú ústavným súdom v konaní podľa čl. 125 ústavy, za ktorý treba považovať len také konanie o súlade právnych predpisov začaté všeobecným súdom, ktorému predchádza konanie pred všeobecným súdom, v ktorom má materiálne dôjsť (podľa obsahu prítomného návrhu) k použitiu napadnutého ustanovenia zákona, t. j. k subsumpcii skutkového stavu pod napádanú právnu normu (právne normy). Tento predpoklad nie je splnený, ak k takému použitiu napadnutého ustanovenia nielenže nedochádza, ale pre nedostatok procesných podmienok alebo zjavnú neopodstatnenosť žaloby ani nemôže dôjsť. Ak všeobecný súd napriek tomu, že nie sú splnené tieto dva kumulatívne predpoklady jeho aktívnej legitímácie na podanie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom o súlade právnych predpisov, podá návrh na také konanie, je návrh podaný zjavne neoprávnenou osobou [§ 25 ods. 2 v spojení s § 18 ods. 1 písm. e) zákona o ústavnom súde].“

V predmetnej veci J. B. po návrate z výkonu trestu, na ktorý bol vydaný na základe EZR do Maďarskej republiky, žaloval Slovenskú republiku o náhradu škody – nemajetkovej ujmy za tvrdené zlé zaobchádzanie, ku ktorému malo dôjsť vo výkone trestu v Maďarskej republike. Podľa presvedčenia žalobcu, ak by nebol aplikáciou napadnutého ustanovenia vydaný inému štátu na výkon trestu, tak by nebolo ani zlého zaobchádzania. J. B. žaloval Slovenskú republiku v hmotnoprávnom režime zákona č. 514/2003 Z. z. Titulom, na základe ktorého bol J. B. prevedený do Maďarskej republiky, a teda aktom moci, ktorý mal byť v príčinnej súvislosti so zlým zaobchádzaním, bolo uznesenie najvyššieho súdu z 5. mája 2005 v spojení s uznesením krajského súdu z 22. februára 2005.

Ústavný súd konštatoval, že z uvedeného vyplývalo, že napadnuté ustanovenie síce zohralo zásadnú rolu pri odovzdaní J. B., ale v konaní o náhradu škody sa neaplikuje, pretože vychádzajúc zo zákona č. 514/2003 Z. z. prichádzalo do úvahy zamietnutie žaloby okresným súdom skôr, než by došlo k úvahám o aplikovateľnosti a ústavnosti napadnutého ustanovenia.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa napadnuté ustanovenie neaplikovalo v konaní pred všeobecným súdom, ústavný súd považoval okresný súd za zjavne neoprávnenú osobu a návrh odmietol.

Odlišné stanovisko sudkyne Ivetty Macejkovej k veci sp. zn. PL. ÚS 12/2012

...

S rozhodnutím väčšiny pléna ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 12/2012 z 11. júla 2012

nesúhlasím z týchto dôvodov:

Zákon č. 403/2004 Z. z. bol zrušený zákonom č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. septembra 2010 (ďalej len „zákon č. 154/2010 Z. z.“ alebo „nový zákon o EZR“). Navrhovateľom napadnuté ustanovenie § 14 ods. 4 zákona č. 403/2004 Z. z. („Skutočnosť, že je vyžiadaná osoba občanom Slovenskej republiky, nie je dôvodom pre odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu. Rovnako sa postupuje aj vo vzťahu k vyžiadanej osobe, na ktorú sa podľa medzinárodného práva vzťahuje rovnaké zaobchádzanie ako na občana Slovenskej republiky.“) sa obsahovo zhoduje s ustanovením § 23 ods. 4 zákona č. 154/2010 Z. z. („Skutočnosť, že je vyžiadaná osoba občanom Slovenskej republiky, nie je dôvodom na odmietnutie vykonania európskeho zatýkacieho rozkazu. Rovnako sa postupuje aj vo vzťahu k vyžiadanej osobe, na ktorú sa podľa medzinárodného práva vzťahuje rovnaké zaobchádzanie ako na občana Slovenskej republiky.“), pričom i dôvodová správa k zákonu č. 154/2010 Z. z. výslovne uvádza, že v § 23 ods. 4 sa preberajú ustanovenia pôvodného zákona.

Vzhľadom na stratu všeobecnej platnosti napadnutého ustanovenia sa mal ústavný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v prvom rade vyjadriť k otázke, či samotné zrušenie zákona č. 403/2004 Z. z. nemôže byť dôvodom na zastavenie predmetného konania, a až potom mal pristúpiť k posúdeniu existencie dôvodov odmietnutia návrhu.

Ústavný súd mal v odôvodnení uznesenia predovšetkým poukázať na svoje rozhodnutie sp. zn. PL. ÚS 3/2012 z 21. marca 2012, v ktorom sa jednoznačne vyjadril, že aj keď sa v minulosti riadil pravidlom odvodeným z § 41a ods. 4 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého bol ústavný súd v zásade oprávnený posudzovať len súlad platných právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení s právnymi predpismi vyššej právnej sily, na základe ktorého potom konania o namietanom nesúlade neplatných právnych predpisov zastavil (pozri PL. ÚS 16/02, PL. ÚS 13/08, PL. ÚS 23/08 a PL. ÚS 4/09), v poslednom období považuje ústavný súd svoju doterajšiu judikatúru za prekonanú a prikláňa sa v týchto veciach k dôslednejšiemu uplatňovaniu zásady materiálnej ochrany ústavnosti.

V tejto súvislosti mal ústavný súd tiež poukázať na svoj už skôr vyjadrený názor, že oprávnenie všeobecného súdu iniciovať konanie o súlade právnych predpisov vyjadrené v čl. 144 ods. 2 ústavy nie je podmienené platnosťou dotknutého právneho predpisu, jeho časti alebo jeho jednotlivého ustanovenia, ale jeho súvislosťou s prerokúvanou vecou (rozhodovacou činnosťou). Za týchto okolností zo zásady ústavne súladného výkladu (čl. 152 ods. 4 ústavy) možno vyvodiť záver, že v prípadoch, ak má všeobecný súd prerokúvanú vec rozhodnúť podľa právneho predpisu, jeho časti alebo jednotlivého ustanovenia, ktorý(é) už bol(o) zrušený(é), ale je v dôsledku prechodných ustanovení tohto alebo iného právneho predpisu uplatniteľný(é) pre rozhodnutie v konkrétnej veci, § 41a ods. 4 zákona o ústavnom súde sa nepoužije.

...

Až po vysporiadaní sa s otázkou vplyvu straty všeobecnej platnosti napadnutého ustanovenia na predmetné konanie a po konštatovaní, že rešpektujúc recentnú judikatúru ústavného súdu len samotné zrušenie zákona č. 403/2004 Z. z. nemôže byť dôvodom na zastavenie predmetného konania – vychádzajúc z ústavným súdom presadzovaného dôslednejšieho uplatňovania zásady materiálnej ochrany ústavnosti, a to obzvlášť za situácie, keď napadnuté ustanovenie, ktoré bolo zrušené, je úplne identické s ustanovením v súčasnosti platným – mal ústavný súd pristúpiť k posúdeniu otázky, či existuje dôvod na odmietnutie návrhu.

V súvislosti s otázkou, či existuje dôvod na odmietnutie návrhu, súhlasím s názorom väčšiny pléna, že navrhovateľom napadnuté ustanovenie nemá súvis s navrhovateľom prerokúvanou vecou, resp. s jeho rozhodovacou činnosťou. Avšak pri konštatovaní absencie tohto súvisu bolo podľa môjho názoru potrebné poukázať na iné skutočnosti, než na aké sa v odôvodnení uznesenia odvoláva väčšina pléna.

...

Nesúhlasím s názorom väčšiny pléna, že neexistencia súvisu navrhovateľom (všeobecným súdom) napadnutého ustanovenia s prerokúvanou vecou

(resp. s rozhodovacou činnosťou navrhovateľa) je dôvodom na odmietnutie návrhu ako podaného zjavne neoprávnenou osobou. Myslím si, že je logickejšie, aby v prípade, ak sa nepreukáže súvis navrhovateľom (všeobecným súdom) napadnutého ustanovenia s prerokúvanou vecou (resp. s rozhodovacou činnosťou navrhovateľa), bol takýto návrh ústavným súdom odmietnutý ako zjavne neopodstatnený.

...

I keď – z dôvodu absencie súvisu navrhovateľom napadnutého ustanovenia s prerokúvanou vecou (resp. s jeho rozhodovacou činnosťou) – bola v predmetnom konaní otázka súladu napadnutého ustanovenia zákona č. 403/2004 Z. z. s čl. 23 ods. 4 ústavy bez významu, nemožno vylúčiť, že v budúcnosti bude ústavnému súdu doručený spôsobilý návrh na začatie konania, predmetom ktorého bude posúdenie ústavnej konformity § 23 ods. 4 zákona č. 154/2010 Z. z. Považujem preto za premárnenú šancu, že ústavný súd sa v rámci obiter dictum nevyjadril k otázke, či pokladá transpozíciu Rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a o postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (ďalej aj „rámcové rozhodnutie“) do slovenského právneho poriadku za ústavne konformnú.

Podľa môjho názoru transpozíciu tohto rámcového rozhodnutia do slovenského právneho poriadku realizovanú zákonom č. 403/2004 Z. z. a následne zákonom č. 154/2010 Z. z. nie je možné považovať za ústavne konformnú.

...

Už len pre úplnosť považujem za vhodné v závere sa v krátkosti vyjadriť i k situácii, ak by v budúcnosti bol ústavnému súdu doručený spôsobilý návrh na začatie konania, predmetom ktorého by malo byť posúdenie súladu § 23 ods. 4 zákona č. 154/2010 Z. z. s čl. 74 ods. 1 písm. a) Zmluvy.

Ústavný súd by podľa môjho názoru nemohol posudzovať súlad § 23 ods. 4 zákona č. 154/2010 Z. z. s čl. 74 ods. 1 písm. a) Zmluvy, a to vzhľadom na neplatnosť Zmluvy. Táto dvojstranná zmluva bola totiž nahradená Európskym dohovorom o vydávaní z 13. decembra 1957, keďže jeho čl. 28 ods. 1 ustanovuje, že tento dohovor nahradí v štátoch, ktoré sú ním viazané, ustanovenia všetkých dvojstranných zmlúv, dohovorov a dohôd, ktoré upravujú vydávanie medzi ktorýmikoľvek dvoma zmluvnými stranami, pričom pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudol Európsky dohovor o vydávaní platnosť dňa 14. júla 1992 (Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 549/1992 Zb.) a pre Maďarskú republiku nadobudol Európsky dohovor o vydávaní platnosť dňa 11. októbra 1993.

...

Odlíšné stanovisko sudcu Lajosa Mészárosa k rozhodnutiu pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. PL. ÚS 12/2012

...

Pôvodne som sa totiž domnieval, že návrh mal byť odmietnutý, ale nie preto, že okresný súd je zjavne neoprávnenou osobou, ale z dôvodu neopodstatnenosti, pretože ústavný problém bol lokalizovaný inde, než sa domnieval všeobecný súd, pričom ústavnoprávnu záťaž mohol riešiť priamo všeobecný súd. Napadnuté ustanovenie síce zohralo rolu pri odovzdaní J. B., ale samo osebe (izolovane) nebolo v okolnostiach danej veci jadrom ústavnoprávnych pochybností. Pri príprave rozhodnutia neuniklo našej pozornosti, že Župný súd Fejér vydal EZR č. k. Szv.60/2004/3 dňa 31. marca 2004, teda mesiac pred vstupom Maďarskej republiky a Slovenskej republiky do Európskej únie, pričom podľa nášho zistenia maďarský zákon č. CXXX z roku 2003 o kooperácii v trestných veciach s členskými štátmi Európskej únie (Az európai elfogatóparancs végrehajtása 2003. évi CXXX. törvény az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről), obdoba slovenského zákona o európskom zatykacom rozkaze, vstúpil do účinnosti dňom vstupu Maďarskej republiky do Európskej únie. Záťaž, ktorú mala spôsobiť moc Slovenskej republiky žalobcovi, však mala podľa môjho názoru v prvom

	rade spočívať v skutočnosti, že si naše authority nevšimli, že európsky zatýkací rozkaz bol vydaný v čase pred vstupom do Európskej únie, a teda nebol dodržaný princíp legality zásahu do ľudských slobôd. Okresný súd sa teda podľa môjho pôvodného názoru mal prv vysporiadať s otázkou dátumu vydania EZR, a tak s legalitou zásahu do slobody žalobcu. Po opätovnom starostlivom zvážení som však zistil, že tento defekt bol pravdepodobne uzavretý právoplatnosťou rozhodnutia o odovzdaní žalobcu (vo všeobecnosti vrátane prípadného konania o ústavnej sťažnosti).
... použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 7/04

spisová značka	PL. ÚS 114/2011 – zdaňovanie emisných kvót
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 51b zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení zákona č. 548/2010 Z. z. a zákona č. 129/2011 Z. z. s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2, čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 55 ods. 2, čl. 59 ods. 2 a čl. 87 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 2 ods. 2, čl. 28, čl. 30, čl. 49 a čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – zastavenie konania
dátum rozhodnutia	19. september 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 35 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 55 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 59 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 87 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 2 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie čl. 28 Zmluvy o fungovaní Európskej únie čl. 30 Zmluvy o fungovaní Európskej únie čl. 49 Zmluvy o fungovaní Európskej únie čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
skutkový stav a základné fakty	Ústavnému súdu Slovenskej republiky bol 10. mája 2011 doručený a 24. mája 2011 a 13. júla 2011 doplnený návrh skupiny 37 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 51b zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení zákona č. 548/2010 Z. z. a zákona č. 129/2011 Z. z. s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2, čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 55 ods. 2, čl. 59 ods. 2 a čl. 87 ods. 1 ústavy, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 2 ods. 2, čl. 28, čl. 30, čl. 49 a čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V priebehu konania ústavný súd uznesením č. k. PL. ÚS 114/2011-179 z 13. júna 2012 pozastavil účinnosť napadnutého § 51b zákona o dani z príjmov. Národná rada Slovenskej republiky 20. júna 2012 schválila zákon č. 189/2012 Z. z.,

	<p>ktorým sa dopĺňa zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa vypustilo znenie napadnutého § 51b zákona o dani z príjmov.</p> <p>Navrhovatelia písomným podaním doručeným ústavnému súdu 6. augusta 2012 vzali návrh v celom rozsahu späť z dôvodu, že „<i>prijatím zákona č. 189/2012 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, došlo k vypusteniu napadnutého ustanovenia § 51b zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov</i>“.</p>
ratio decidendi	<p>Podľa § 31a zákona o ústavnom súde pokiaľ tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo Trestného poriadku.</p> <p>Podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že citované ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a zákona o ústavnom súde zakladajú jeho oprávnenie zastaviť konanie o návrhu skupiny poslancov, čo vyplýva aj z jeho doterajšej judikatúry, podľa ktorej sa s výnimkou konania o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na všetky ďalšie konania vedené pred ústavným súdom na späťvzatie návrhu primerane použijú ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku</p> <p>Ústavný súd preskúmal návrh skupiny poslancov, predovšetkým argumentáciu, z ktorej skupina poslancov vyvodzovala svoj právny názor o nesúlade § 51b zákona o dani z príjmov s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 2, čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 4, čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2, čl. 55 ods. 2, čl. 59 ods. 2 a čl. 87 ods. 1 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 2 ods. 2, čl. 28, čl. 30, čl. 49 a čl. 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, a na tomto základe dospel k záveru, že v danom prípade zastavenie konania nebude na úkor ochrany ústavnosti. V tejto súvislosti ústavný súd pripomenul, že zastavenie konania netvorí prekážku veci rozhodnutej pre prípadný iný návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy v tej istej veci.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	PL. ÚS 14/2012 – povinnosť prezidenta vymenovať generálneho prokurátora
súdca spravodajca	Sergej Kohut
druh konania	podanie výkladu čl. 102 ods. 1 písm. t) a čl. 150 Ústavy Slovenskej republiky (vymenovanie kandidáta do funkcie generálneho prokurátora prezidentom SR)
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	uznesenie – výklad (<i>Prezident Slovenskej republiky je povinný zaoberať sa návrhom Národnej rady Slovenskej republiky na vymenovanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa čl. 150 Ústavy Slovenskej republiky, a ak bol zvolený postupom v súlade s právnymi predpismi, v primeranej lehote buď vymenovať navrhnutého kandidáta, alebo oznámiť Národnej rade Slovenskej republiky, že tohto kandidáta nevymenuje. Nevymenovať kandidáta môže len z dôvodu, že nespĺňa zákonné predpoklady na vymenovanie, alebo z dôvodu závažnej skutočnosti vzťahujúcej sa na osobu kandidáta, ktorá dôvodne spochybňuje jeho schopnosť vykonávať funkciu spôsobom neznižujúcim vážnosť ústavnej funkcie alebo celého orgánu, ktorého má byť táto osoba vrcholným predstaviteľom, alebo spôsobom, ktorý nebude v rozpore so samotným poslaním tohto orgánu, ak by v dôsledku tejto skutočnosti mohol byť narušený riadny chod ústavných orgánov (čl. 101 ods. 1 druhá veta Ústavy Slovenskej republiky). Prezident uvedie dôvody nevymenovania, pričom tieto nesmú byť svojvoľné.)</i>
dátum rozhodnutia	24. október 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 102 ods. 1 písm. t) Ústavy Slovenskej republiky čl. 150 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Z obsahu návrhu vyplývalo, že Národná rada Slovenskej republiky svojím uznesením č. 499 (5. volebné obdobie, 2010 – 2012) zo 17. júna 2011 navrhla prezidentovi Slovenskej republiky vymenovať za generálneho prokurátora Slovenskej

	<p>republiky kandidáta J. Č. Prezident pôvodne odkladal rozhodnutie o návrhu, pretože chcel počkať na rozhodnutie ústavného súdu v konaní o súlade niektorých zákonných ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, na základe ktorých sa okrem iného zmenil spôsob voľby kandidáta na generálneho prokurátora z tajnej na verejnú (PL. ÚS 95/2011). Tento dôvod mal uviesť vo viacerých svojich tlačových vyjadreniach. K vymenovaniu však nepristúpil ani následne, hoci už bolo známe, že ústavný súd uvedenému návrhu nevyhovel. Doteraz pritom prezident o návrhu národnej rady nerozhodol ani inak.</p> <p>Navrhovatelia sa domnievali, že prezident svojím postupom porušuje svoje povinnosti vyplývajúce z čl. 102 ods. 1 písm. t) a čl. 150 ústavy, ktoré ustanovujú jeho právomoc vymenovať generálneho prokurátora na návrh národnej rady.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>V danej veci sa ústavný súd zoznámil s obsahom návrhu skupiny poslancov a jednotlivými vyjadreniami, pričom dospel k záveru, že medzi účastníkmi existoval relevantný spor o výklad predmetných ústavných ustanovení. Navrhovatelia vychádzali z implicitného predpokladu, že i keď má prezident právo posúdiť návrh v primeranej lehote, ktorá závisí na konkrétnych okolnostiach, časový rámec jeho rozhodovania nesmie presiahnuť určitý maximálny (hraničný) rozsah.</p> <p>Doba, počas ktorej nie je funkcia generálneho prokurátora obsadená, nesmie podľa navrhovateľov ohroziť riadne fungovanie ústavných orgánov, a práve k tomu by došlo, pokiaľ by tento stav trval niekoľko mesiacov, resp. dlhšie. Prezident, naopak, zastával názor, že dôvodný odklad takémuto časovému obmedzeniu z povahy veci nemôže podliehať, a preto kým trvajú relevantné pochybnosti o splnení zákonných podmienok na vymenovanie, nie je povinný ani oprávnený o návrhu rozhodnúť.</p> <p style="text-align: center;"><u>Výklad predmetných ustanovení</u></p> <p>Ústavný súd konštatoval, že ustanovenie § 102 ods. 1 písm. t) ústavy ustanovuje, že prezident „vymenúva a odvoláva... generálneho prokurátora“, pričom ide o čiastočne duplicitné ustanovenie vo vzťahu k čl. 150 ústavy, podľa ktorého je na čele prokuratúry Slovenskej republiky „generálny prokurátor, ktorého vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Národnej rady Slovenskej republiky“.</p> <p>Ústavný súd ďalej uviedol, že z citovaných ustanovení je zrejmé, že prezident republiky môže za generálneho prokurátora vymenovať len osobu, ktorú mu navrhla národná rada. Nie je v nich však už výslovne ustanovené, či je prezident vždy povinný vymenovať jej kandidáta alebo či jeho vymenovanie môže odmietnuť a vyžiadať si od národnej rady nový návrh. Sprvu uvedená povinnosť neplynie z doslovného znenia iných ústavných ustanovení, pričom opak netvrdili ani navrhovatelia. Tí ju, naopak, odvodzovali z niektorých princípov, ktoré sa vo všeobecnosti viažu na výkon štátnej moci, a to zo zákazu svojvôle a princípu legality.</p> <p>Základná otázka, s ktorou sa musel ústavný súd vysporiadať v tomto konaní, spočívala v tom, či prezident pri výkone právomoci vymenovať generálneho prokurátora vystupuje vo vzťahu k národnej rade ako spolurozhodujúci orgán, ktorý musí s jej kandidátom na základe vlastného posúdenia tiež súhlasiť, alebo ako orgán, ktorý je návrhom národnej rady viazaný a musí ho rešpektovať. Išlo o to, či výber generálneho prokurátora závisí na zhode prezidenta a národnej rady, alebo je len v rukách národnej rady, pričom prezident musí jej výber potvrdiť. Možnosť nevyhovieť návrhu a vyžiadať si iného kandidáta v prípade, že kandidát navrhnutý národnou radou nespĺňa zákonom stanovené predpoklady na výkon tejto funkcie, v tomto konaní, samozrejme, nebola sporná a ústavný súd sa k nej už v minulosti vyjadril v súvislosti s výkladom čl. 102 ods. 1 písm. h) ústavy (PL. ÚS 14/06). Na jeho závery bolo možné odkázať i vo vzťahu k ustanoveniam, ktoré boli predmetom tohto výkladu.</p> <p>Ústavný súd podotkol, že v danej veci nerozhodoval o tom, ktorá alternatíva je vhodnejšia, správnejšia alebo účelnejšia. Obe možnosti sú možné a z hľadiska princípov demokratického a právneho štátu akceptovateľné. Úlohou ústavného súdu nie je nahrádzať rozhodnutie ústavodarcu vyjadrené ustanoveniami ústavy, ale interpretovať ho. Musí pritom vziať do úvahy nielen doslovné znenie ustanovení, ktorých výklad je predmetom tohto konania, ale i celú úpravu postavenia prezidenta v ústavnom systéme a jeho vzťah k ostatným orgánom. Za relevantné je tak možné</p>

považovať i to, aký význam prikladal ústavodarca uváženiu prezidenta pri výkone jeho právomocí v dobe prijatia ústavy, aká bola následná relevantná prax ústavných orgánov, a nakoniec, či sa tohto vymedzenia nedotkli i neskoršie zmeny ústavy. K viacerým z týchto východísk sa ústavný súd vyjadril už v minulosti (predovšetkým I. ÚS 39/93, PL. ÚS 14/06).

Ústavný súd zastával názor, že v odôvodnení tohto rozhodnutia vymedzené východiská opodstatňujú záver o oprávnení prezidenta odmietnuť návrh národnej rady na vymenovanie generálneho prokurátora nielen z dôvodu jeho nesúlady s právnymi predpismi, ale i z iných dôvodov. Takýto výklad napokon plne reflektuje i postavenie prokuratúry v našom ústavnom systéme. Tá je totiž koncipovaná ako samostatný ústavný orgán, ktorého funkcia spočíva v ochrane práv a zákonom chránených záujmov fyzických a právnických osôb a štátu a ktorý nie je súčasťou výkonnej ani zákonodarnej moci. Práve z tohto dôvodu, teda aby došlo k reálnemu zabezpečeniu takto vymedzeného nestranného postavenia prokuratúry, ktoré je nevyhnutným predpokladom jej riadneho pôsobenia, zveril ústavodarca výber osoby generálneho prokurátora medzi viac ústavných orgánov, ktoré sú s ohľadom na spôsob ich voľby spôsobilé nezávisle od seba sprostredkovať vymenovanej osobe demokratickú legitimitu pre výkon jeho funkcie. Táto skutočnosť však ešte neznamená, že jeho uváženie pri výkone tejto právomoci nepodlieha určitým ďalším materiálnym obmedzeniam, ktoré musí prezident pri výkone svojej funkcie rešpektovať.

Ústavný súd uviedol, že základné obmedzenie v tomto zmysle vyplýva zo samotnej funkcie, akú má prezident v ústavnom systéme, a ktorej podstatou nie je byť konkurentom jednotlivých zložiek moci a ústavných orgánov, ale naopak garantom, že ústavou predpokladaná štruktúra štátnych orgánov bude riadnym spôsobom fungovať a bude tak môcť slúžiť v prospech všetkých občanov.

Uvedené znamená, že prezident nemá možnosť nevymenovať kandidáta na funkciu generálneho prokurátora z akéhokoľvek dôvodu. Rozsah jeho uváženia síce presahuje posúdenie toho, či kandidát, ktorého prezidentovi navrhla národná rada, spĺňa zákonom stanovené podmienky, akékoľvek ďalšie dôvody, pre ktoré by sa prezident rozhodol nevymenovať ho, však musia obstať práve s ohľadom na jeho povinnosť zabezpečovať riadny chod ústavných orgánov. Prezident by tak mal predovšetkým zvažovať, či určité skutočnosti vzťahujúce sa na osobu kandidáta dôvodne nespochybňujú jeho schopnosť vykonávať svoju funkciu spôsobom, ktorý nebude znižovať vážnosť tejto funkcie alebo celého orgánu, ktorého má byť táto osoba vrcholným predstaviteľom, alebo ktorý nebude v rozpore so samotným poslaním tohto orgánu. Tieto skutočnosti pritom nemusia spočívať iba v určitom autoritatívnym spôsobom konštatovanom porušení právnej povinnosti, v žiadnom prípade však nesmú byť prejavom svojvôle, ktorej zákaz predstavuje jeden z princípov právneho štátu (PL. ÚS 52/99, PL. ÚS 49/03, PL. ÚS 1/04, PL. ÚS 12/05) vzťahujúci sa na činnosť všetkých ústavných orgánov vrátane prezidenta. V prípade predmetnej právomoci to znamená, že je plne v súlade s postavením prezidenta, aby s ohľadom na požiadavku nestrannosti prokuratúry a generálneho prokurátora, ako aj všeobecne na význam tejto funkcie v ústavnom systéme vzal pri posúdení navrhnutého kandidáta do úvahy všetky skutočnosti, ktoré možno považovať za relevantné na jej riadny výkon.

Ústavný súd ďalej uviedol, že pokiaľ prezident dospeje k záveru, že v dôsledku týchto závažných skutočností nemôže kandidáta vymenovať, je jeho povinnosťou túto skutočnosť oznámiť národnej rade a aspoň stručne zverejniť dôvody, ktoré ho k tomuto kroku viedli.

Povinnosť zverejniť dôvody, ktoré ho viedli k nevymenovaniu kandidáta na funkciu generálneho prokurátora, vyplýva z požiadavky transparentnosti výkonu štátnej moci, resp. princípu verejnej kontrolovateľnosti výkonu štátnej moci občanmi, od ktorých táto moc pochádza (čl. 2 ods. 1 ústavy). Ústavný súd pritom zdôraznil, že tento princíp považuje za integrálnu súčasť generálneho princípu demokratického a právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd konštatoval, že uvedené závery nezabavujú prezidenta a národnú radu zodpovednosti za to, aby zabezpečili, že funkcia generálneho prokurátora nezostane dlhodobo neobsadená. I keď ústava nestanoví žiadnu lehotu, v rámci ktorej má prezident rozhodnúť o tom, či navrhnutého kandidáta vymenuje do funkcie generálneho prokurátora alebo nie, musí sa i toto jeho rozhodovanie uskutočniť v určitom primeranom časovom rámci. K posúdeniu navrhnutého kandidáta by tak malo dôjsť v primeranej lehote,

čo znamená v dobe, ktorú možno považovať za nevyhnutnú pre zváženie všetkých relevantných skutočností na výkon uvedenej právomoci v jednotlivých konkrétnych prípadoch. Uvedená požiadavka pritom platí nielen pre povinnosť národnej rady predložiť prezidentovi kandidáta na túto funkciu, ale aj pre povinnosť prezidenta rozhodnúť o tomto návrhu. Je zrejme, že z povahy rozhodovania o vymenovaní, ktoré je výsledkom voľby poslancov národnej rady a súhlasu prezidenta republiky, môže a bude dochádzať k tomu, že dosiahnutie potrebného konsenzu nebude otázkou dní, ale týždňov či výnimočne mesiacov. Bolo preto možné zhrnúť, že z ústavy nevyplýva žiadna presná časová hranica, ktorej prekročenie by nevyhnutne znamenalo porušenie povinnosti rozhodnúť v primeranej lehote. Takýto záver bude vždy závisieť na posúdení konkrétnych dôvodov, pre ktoré nebolo možné rozhodnúť skôr. Postup prezidenta ani národnej rady však nesmie fakticky viesť k tomu, že ním bude predĺžované obdobie, v ktorom nie je funkcia generálneho prokurátora obsadená.

Odišné stanovisko sudcu Lajosa Mészároša k rozhodnutiu pléna Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. PL. ÚS 4/2012

...

Výklad, s ktorým by som sa kompromisne ešte vedel stotožniť a ktorý nebol väčšinou akceptovaný, znie: Prezident Slovenskej republiky je povinný zaoberať sa návrhom Národnej rady Slovenskej republiky na vymenovanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa čl. 150 Ústavy Slovenskej republiky, a ak bol zvolený postupom v súlade s právnymi predpismi, **bez zbytočného odkladu** buď vymenovať navrhnutého kandidáta, alebo oznámiť Národnej rade Slovenskej republiky, že tohto kandidáta nevymenuje.

Nevymenovať kandidáta môže len z dôvodu, že nespĺňa zákonné predpoklady na vymenovanie, alebo z dôvodu **obzvlášť** závažnej skutočnosti vzťahujúcej sa na osobu kandidáta, ktorá dôvodne spochybňuje jeho schopnosť vykonávať funkciu spôsobom neznižujúcim vážnosť ústavnej funkcie alebo celého orgánu, ktorého má byť táto osoba vrcholným predstaviteľom, alebo spôsobom, ktorý nebude v rozpore so samotným poslaním tohto orgánu, ak by v dôsledku tejto skutočnosti mohol byť narušený riadny chod ústavných orgánov (čl. 101 ods. 1 druhá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Prezident musí zverejniť dôvody nevymenovania, pričom tieto nesmú byť svojvoľné.

Výklad, ktorý najväčšmi reflektuje môj osobný pohľad na predmetnú vec: Prezident Slovenskej republiky je povinný zaoberať sa návrhom Národnej rady Slovenskej republiky na vymenovanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa čl. 150 Ústavy Slovenskej republiky, a ak bol zvolený postupom v súlade s právnymi predpismi, **bez zbytočného odkladu** buď vymenovať navrhnutého kandidáta, alebo oznámiť Národnej rade Slovenskej republiky, že tohto kandidáta nevymenuje.

Nevymenovať kandidáta môže len z dôvodu, že nespĺňa zákonné predpoklady na vymenovanie, alebo z dôvodu **mimoriadneho ústavného významu** vzťahujúceho sa na osobu kandidáta, **ktorý by znamenal, že by nebol zabezpečený riadny chod ústavných orgánov** (čl. 101 ods. 1 druhá veta Ústavy Slovenskej republiky).

...

Nesúhlasím s Výkladom väčšiny, najmä pokiaľ ide o vymenovanie, resp. nevymenovanie navrhnutého kandidáta do funkcie generálneho prokurátora „v **primeranej lehote**“, a v otázke, že nevymenovať tohto kandidáta môže prezident republiky z dôvodu „**závažnej**“ skutočnosti, a preto toto odišné stanovisko bolo zamerané predovšetkým na tieto otázky.

Lehota na vymenovanie

...

Pojem „bez zbytočného odkladu“ v okolnostiach danej veci nemôže znamenať iné, než to, že funkcia generálneho prokurátora nezostane neobsadená dlhšie ako niekoľko dní, týždňov, maximálne však pár mesiacov, inak nemožno konštatovať „riadny chod“

tohto významného ústavného orgánu.

(Ne)povinnosť vymenovať kandidáta zvoleného národnou radou

Jadrom tohto Výkladu je podľa môjho presvedčenia otázka, či má prezident republiky povinnosť vymenovať kandidáta na generálneho prokurátora, ktorý bol národnou radou navrhnutý v súlade so zákonom. Inak koncipované, či okrem splnenia zákonných podmienok kandidatúry môže byť úvaha (diskrécia) prezidenta rozšírená aj o iné obsahové aspekty, napr. o aspekty dennej politiky, ba dokonca o otázky účelnosti vymenovania konkrétneho kandidáta.

Odpoveď na uvedenú kľúčovú otázku je ustanovená v čl. 101 ods. 1 ústavy, podľa ktorého: „Hlavou Slovenskej republiky je prezident. Prezident reprezentuje Slovenskú republiku navonok i dovnútra a svojím rozhodovaním zabezpečuje riadny chod ústavných orgánov. Prezident vykonáva svoj úrad podľa svojho svedomia a presvedčenia a nie je viazaný príkazmi.“

...

Podľa môjho názoru výnimočným ústavným limitom pre prezidenta republiky pri vymenovaní generálneho prokurátora by mohla byť skutočnosť, ak by osoba kandidáta spĺňajúca zákonné podmienky na vymenovanie obzvlášť závažným spôsobom porušovala „riadny chod ústavných orgánov“. Citovanú a zvýraznenú časť ústavy treba považovať za mimoriadny prostriedok, za poslednú poistku, ktorej použitie by mohlo pripadať do úvahy iba v mimoriadnom prípade takmer štátnobezpečnostného charakteru (napr. ak by sa dodatočne hodnoverne preukázalo, že sa kandidát aktívne podieľal na porušovaní ľudských práv v dobe neslobody). Popretím perfektného návrhu národnej rady na vymenovanie generálneho prokurátora totiž prezident republiky (nekontrolovane) zasahuje do štruktúry fungovania štátnej moci, zmarí pritom vôľu tých, ktorí nesú za fungovanie generálneho prokurátora a prokuratúry politickú zodpovednosť.

...

Záver

Napriek tomu, že prijatý Výklad je podľa mňa v už uvedenom zmysle kvalitatívne odlišný od toho, s ktorým sa stotožňujem, myslím si, že by mal byť aplikovaný reštriktívne. Nejde o presadenie môjho právneho názoru akousi obchádzkou, ale o reštriktívnosť, ktorá vyplýva z podstaty ústavného postavenia prezidenta. Podstatou kompetenčnej roly prezidenta, ktorú nemožno vyjadriť slovami Výkladu, je umiernenosť, a tá sa dá realizovať aj na základe Výkladu väčšiny.

...

Odišné stanovisko sudcu Jána Lubyho a sudcu Ladislava Orosza

...

K časovému aspektu výkonu právomoci prezidenta podľa čl. 102 ods. 1 písm. f) a čl. 150 ústavy

...

V danom prípade bolo podľa nášho názoru nanajvýš žiaduce pri interpretácii časového aspektu právomoci prezidenta rozhodnúť o vymenovaní navrhnutého kandidáta za generálneho prokurátora vysloviť rigoróznou požiadavku jej výkonu bez zbytočného odkladu, a to aj, a predovšetkým, z hľadiska rešpektovania ústavnej povinnosti prezidenta zabezpečovať riadny chod ústavných orgánov vymedzenej v čl. 101 ods. 1 druhej vete ústavy. Z tejto ústavnej povinnosti nepochybne možno vyvodiť aj požiadavku, aby prezident vykonával svoje kreačné právomoci tak, aby bola príslušná ústavná funkcia (v danom prípade funkcia generálneho prokurátora) čo najskôr, a teda bez zbytočného

odkladu obsadená osobou, ktorá disponuje ústavou požadovanou demokratickou legitimitou, t. j. v danom prípade súhlasom (vôľou) väčšiny poslancov občanmi priamo volenej národnej rady, potvrdenej súhlasným vyjadrením občanmi priamo voleného prezidenta.

...

Prvý námestník generálneho prokurátora totiž nie je ústavným činiteľom, t. j. nemá ústavou požadovanú demokratickú legitimitu, pričom navyše ho v zmysle § 8 ods. 3 zákona o prokuratúre vymenúva a odvoláva generálny prokurátor, ktorý ústavnou legitimitou v relevantnom čase (po uvoľnení tejto ústavnej funkcie, pozn.) už nedisponuje. Za týchto okolností nemožno považovať stav, keď generálneho prokurátora zastupuje v plnom rozsahu jeho práv a povinností prvý námestník generálneho prokurátora, za riadny chod orgánov prokuratúry v zmysle čl. 101 ods. 1 druhej vety ústavy, t. j. taký stav, ktorého riadne zabezpečovanie patrí v prvom rade k ústavným povinnostiam prezidenta.

...

Za týchto okolností hodnotíme použitie slovného spojenia „v primeranej lehote“ pri výklade časového aspektu výkonu právomoci prezidenta vymenovať generálneho prokurátora väčšinou pléna ústavného súdu nielen ako nesprávne, ale aj ako neprimerane ústretové k prezidentovi ako jednému z účastníkov konania pred ústavným súdom.

K ústavným limitom diskrecie prezidenta pri výkone jeho právomoci podľa čl. 102 ods. 1 písm. f) a čl. 150 ústavy

...

Z odseku 2 výroku namietaného uznesenia vyplýva, že väčšina pléna ústavného súdu sa s týmto názorom skupiny poslancov nestotožnila a formulovala záver, že prezident môže nevymenovať kandidáta nielen preto, že „nesplňa zákonné predpoklady na vymenovanie“, ale aj z ďalších tam uvedených dôvodov.

Proti tomuto záveru väčšiny pléna ústavného súdu nemáme zásadnejšie výhrady, keďže vychádza z právnych názorov naznačených už v doterajšej judikatúre ústavného súdu.

...

Kontrolné oprávnenia národnej rady voči generálnemu prokurátorovi predurčujú jej kľúčovú úlohu v procese ustanovovania generálneho prokurátora a subsidiárnosť funkcií, ktoré prezident v tomto procese plní. V tejto súvislosti nemožno súhlasiť s názorom väčšiny pléna ústavného súdu vyvoditeľného z bodu 45 namietaného uznesenia, ktorý národnej rade priznáva len funkciu výberu „osoby kandidáta na vymenovanie generálneho prokurátora z okruhu všetkých do úvahy prichádzajúcich osôb“, pričom hodnotenie „vhodnosti zvolenej osoby“ v zásade ponecháva na úvahu prezidenta. Podľa nášho názoru totiž integrálnou súčasťou voľby kandidáta na funkciu generálneho prokurátora národnou radou nepochybne je (minimálne implicitne) aj posudzovanie „vhodnosti“ tejto osoby pre výkon funkcie generálneho prokurátora, pričom iný názor prezidenta na toto hodnotenie bez ďalšieho nemôže byť dôvodom neakceptovania (nevymenovania) navrhnutého kandidáta.

...

Dosiaľ uvedené skutočnosti by sa mali rigoróznym spôsobom premietnuť aj do autoritatívneho výkladu ústavného súdu, pričom výklad, prostredníctvom ktorého väčšina pléna ústavného súdu vymedzila ústavné limity diskrecie prezidenta pri výkone jeho právomoci vymenúvať generálneho prokurátora, túto požiadavku podľa nášho názoru nespĺňa, a to predovšetkým preto, že druhý odsek výroku namietaného uznesenia a) je formulovaný „ťažkopádne“ a pritom spôsobom presahujúcim rámec ustanovení

ústavy, ktorých aplikácia v danom prípade prichádza do úvahy (najmä čl. 101 ods. 1 druhej vety ústavy a príp. aj čl. 149 ústavy), a preto nebráni účinne jeho subjektívnej interpretácii,

b) nezohľadňuje expressis verbis „výnimočnosť“ dôvodov, pri existencii ktorých by mohlo byť z ústavného hľadiska akceptovateľné, aby prezident svojím rozhodnutím prelomil legitímne rozhodnutie ústavného orgánu, ktorý má v systéme ústavných orgánov Slovenskej republiky dominantné postavenie a zároveň disponuje, na rozdiel od prezidenta, vo vzťahu ku generálnemu prokurátorovi aj kontrolnou pôsobnosťou,

c) nie je v odôvodnení namietaného uznesenia podrobnejšie objasnený (pozri najmä body 46 a 47 namietaného uznesenia), naopak, odôvodnenie rozširuje priestor na subjektívnu interpretáciu väčšinou pléna ústavného súdu podaného výkladu (najmä v bode 45 namietaného uznesenia naznačená možnosť „hodnotiť vhodnosť zvolenej osoby“).

Práve na základe dosiaľ uvedenej argumentácie jeden z autorov tohto odlišného stanoviska v rámci hľadania nevyhnutého konsenzu v rámci pléna ústavného súdu navrhol, aby boli ústavné limity diskrecie prezidenta pri výkone jeho právomoci podľa čl. 102 ods. 1 písm. f) a čl. 150 ústavy formulované takto:

„Prezident je povinný... oznámiť Národnej rade Slovenskej republiky, že tohto kandidáta nevymenuje, pretože nespĺňa zákonné predpoklady na vymenovanie, alebo z dôvodu **existencie obzvlášť závažných skutočností, ktoré spochybňujú spôsobilosť navrhnutého kandidáta zabezpečiť riadny chod orgánov prokuratúry Slovenskej republiky (čl. 101 ods. 1 druhá veta Ústavy Slovenskej republiky) alebo plnenie ich ústavnej funkcie (čl. 149 Ústavy Slovenskej republiky). Prezident musí uviesť dôvody nevymenovania, ktoré nesmú byť svojvoľné.**“

Keďže tento návrh nezískal v rámci diskusie v pléne ústavného súdu potrebnú podporu, nemohli sme súhlasiť z dôvodov uvedených v tejto časti nášho odlišného stanoviska ani s druhým odsekom výroku namietaného uznesenia a ani s príslušnými časťami jeho odôvodnenia, a to aj napriek tomu, že pozitívne vnímame fakt, že „závažná skutočnosť“, ktorá by mohla zakladať dôvod na nevymenovanie navrhnutého kandidáta, sa aj v zmysle výkladu podaného väčšinou pléna ústavného súdu musí vzťahovať „na osobu kandidáta“, a nie na konanie iných subjektov, napr. tých, ktoré sa na voľbe tohto kandidáta podieľali (napr. navrhovatelia, parlamentné politické strany, poslanci národnej rady).

...

Sumarizujúc právne východiská, závery a skutočnosti uvedené v tomto odlišnom stanovisku považujeme za potrebné konštatovať, že tieto nie sú v zásadnom rozpore s právnymi východiskami a závermi obsiahnutými v namietanom uznesení, naopak, tieto sú z viacerých hľadísk komplementárne. Naše výhrady sme formulovali so zámerom „dotvoriť“ závery väčšiny pléna ústavného súdu o rigoróznejšie požiadavky na výkon právomoci prezidenta pri vymenúvaní generálneho prokurátora, ktorých zohľadnenie by v konečnom dôsledku mohlo viesť k všeobecne akceptovateľnej aplikačnej praxi, ktorá by mohla, a podľa nášho presvedčenia aj mala, nadobudnúť v ústavnom systéme Slovenskej republiky povahu všeobecne rešpektovanej ústavnej zvyklosti.

...

**Odlišné stanovisko sudkyne JUDr. Eudmily Gajdošíkovej, CSc. k veci
sp. zn. PL. ÚS 4/2012**

S uznesením, ktoré odsúhlasila väčšina pléna ústavného súdu, sa nemôžem stotožniť. Vedú ma k tomu viaceré dôvody, ktorých spoločným znakom je skutočnosť, že výklad prijatý väčšinou pléna ústavného súdu modifikuje právomoc prezidenta Slovenskej republiky spôsobom, ktorý podľa môjho názoru možno realizovať len zmenou ústavy.

...

Pokiaľ ide o prvý odsek výroku uznesenia, súhlasím s tou jeho časťou, v ktorej sa uvádza (a je podľa mňa nespochybniteľné), že prezident je povinný zaoberať sa návrhom národnej rady na vymenovanie generálneho prokurátora v súlade s čl. 102 ods. 1 písm. t) v spojení s čl. 150 ústavy; táto povinnosť korešponduje aj s čl. 101 ods. 1 druhou vetou ústavy. Ďalšia časť prvého odseku výroku však nerešpektuje podľa mňa pravidlá formálnej logiky, keď zo zvolenia kandidáta na funkciu generálneho prokurátora národnou radou v súlade s právnymi predpismi sa nesprávne vyvodzujú dva protikladné závery pre ďalší postup prezidenta, a to buď prezident navrhnutého kandidáta za generálneho prokurátora vymenuje, alebo oznámi národnej rade, že navrhnutého kandidáta nevymenuje, bez naznačenia akejkoľvek väzby na druhý odsek výroku uznesenia, z čoho môže vyplývať, že pri vymenovaní aj nevymenovaní navrhnutého kandidáta platí rovnaká podmienka – zvolenie kandidáta postupom v súlade s právnymi predpismi. Absencia tejto väzby sponchyňuje konzistenciu ďalších odsekov výrokov uznesenia (druhý a tretí odsek výroku). Tým, že sa opomenula väzba možností nevymenovania navrhnutého kandidáta zvoleného postupom v súlade s právnymi predpismi podľa prvého odseku výroku uznesenia (ale aj nezvoleného kandidáta v súlade s právnymi predpismi, s čím sa vo výroku uznesenia vôbec nepočíta) na nevymenovanie navrhnutého kandidáta podľa druhého odseku výroku uznesenia z dôvodov v ňom uvedených, stráca výrok uznesenia ako celok svoju vnútornú logickú súvislosť.

...

Čo je však podľa môjho názoru ešte vážnejšie, je preskúmanie postupu národnej rady prezidentom (či tento postup bol v súlade s právnymi predpismi), výsledkom ktorého bolo zvolenie kandidáta na funkciu generálneho prokurátora, ktoré podľa mňa nie je súčasťou právomoci prezidenta upravenej v čl. 102 ods. 1 písm. t) ústavy. Prvý odsek výroku teda vychádza z chybných premis. Podľa môjho názoru právomoc prezidenta korigovať, resp. naprávať prípadné „chybné kroky“ postupu národnej rady, nemôže byť súčasťou právomoci prezidenta vymenovať (aj keď na základe národnej rady mu predloženého návrhu na kandidáta) generálneho prokurátora (t. j. právomoci vo vzťahu ku konkrétnej, individuálne určenej osobe).

...

Podľa môjho názoru bez ohľadu na odôvodnenie uznesenia, ale predovšetkým s poukazom na čl. 101 ods. 1 druhú vetu ústavy, treba v uvedenom prípade zohľadniť požiadavku uvedenú v tomto ustanovení, že prezident má povinnosť svojím rozhodovaním zabezpečovať riadny chod ústavných orgánov. Práve táto požiadavka je podľa mňa kľúčom k výkladu bližšej špecifikácie dĺžky lehoty na vymenovanie kandidáta na generálneho prokurátora (alebo jeho nevymenovanie) od predloženia návrhu na vymenovanie zvoleného kandidáta do funkcie generálneho prokurátora prezidentovi. Dlhodobá absencia generálneho prokurátora na čele prokuratúry aj vzhľadom na jej vnútroorganizačné vzťahy nekorešponduje s požiadavkou zabezpečenia riadneho chodu ústavných orgánov predpokladaného v čl. 101 ods. 1 druhej vety ústavy, a preto by k vymenovaniu/nevymenovaniu generálneho prokurátora malo dôjsť „pri prvej možnej príležitosti“, t. j. bez zbytočného odkladu.

...

Súhlasím s tým, že navrhnutý kandidát na funkciu generálneho prokurátora zvolený národnou radou musí spĺňať zákonom ustanovené predpoklady na jej výkon, na ktorý bol národnou radou vybraný (zvolený), a že prezident je oprávnený preskúmať splnenie týchto zákonom ustanovených predpokladov. Nemôžem sa však stotožniť s názorom väčšiny pléna ústavného súdu, aby sa uznesením o výklade rozšírilo „prieskumné“ oprávnenie prezidenta na skúmanie osobnostných predpokladov navrhnutého kandidáta (v rozsahu uvedenom v druhom odseku výroku uznesenia). Výkladom takto založené prieskumné oprávnenie prezidenta prekračuje podľa mňa limity ústavou zakotvenej právomoci prezidenta v čl. 102 ods. 1 písm. t) ústavy. Rozšírenie prieskumného oprávnenia prezidenta za hranicu prieskumu zákonných predpokladov národnou radou navrhnutého kandidáta na funkciu generálneho prokurátora do sféry

hodnotenia jeho osobnostných predpokladov na túto funkciu nemožno podľa mňa riešiť výkladom relevantného článku ústavy, ale iba štandardným ústavnoprávnym postupom, t. j. novelou ústavy.

...

Podľa mňa jediným právne relevantným kritériom na vymenovanie alebo nevymenovanie navrhnutého kandidáta na generálneho prokurátora je preto splnenie zákonom ustanovených predpokladov [ako to ústavný súd konštatoval aj v uznesení o výklade čl. 102 ods. 1 písm. h) ústavy vo veci sp. zn. PL. ÚS 14/06]. Prekročenie limitov skúmania zákonných predpokladov vytvára neodôvodnený priestor, keď aj nie pre uplatnenie svojvôle, tak určite pre vyjadrenie subjektívneho vzťahu prezidenta k navrhovanému kandidátovi, navyše bez možnosti efektívnej obrany kandidáta voči takémuto úsudku.

...

Pokiaľ by prezident ako dôvod nevymenovania navrhnutého kandidáta na generálneho prokurátora uviedol závažné skutočnosti, ktoré sa vzťahujú na osobu kandidáta a ktoré dôvodne spochybňujú „jeho schopnosť“ vykonávať funkciu spôsobom neznižujúcim vážnosť ústavnej funkcie alebo celého orgánu, bolo by prinajmenšom spochybniteľné aj ďalšie zotrvanie navrhnutého, ale nevymenovaného kandidáta v štruktúre organizácie prokuratúry vo funkčnom (služobnom) zaradení prokurátora.

...

Z ustanovení (§ 6 ods. 2 zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov) vyplýva, že súčasťou predpokladov na výkon funkcie prokurátora sú aj morálne vlastnosti uchádzača, ktoré poskytujú záruku, že funkciu prokurátora bude každý prokurátor riadne vykonávať.

...

Zložením zákonom predpísaného sľubu (§ 8 ods. 3 zákona č. 154/2001 Z. z.) sa pritom zaväzuje vykonávať funkciu prokurátora o. i. „nestranne a spravodlivo a... chrániť dôstojnosť funkcie prokurátora“. Tieto predpoklady musí spĺňať nielen každý uchádzač o funkciu prokurátora, ale aj každý prokurátor, a to po celý čas výkonu svojej funkcie (§ 6 ods. 7 zákona č. 154/2001 Z. z.), t. j. aj v čase, keď sa uchádza o funkciu generálneho prokurátora. Preto v odôvodnení uznesenia opakovaná požiadavka nestrannosti kandidáta na funkciu generálneho prokurátora, ktorá je súčasťou všeobecných zákonných predpokladov, ktoré musí spĺňať každý uchádzač o funkciu prokurátora, ako aj každý prokurátor vykonávajúci túto funkciu v štruktúre orgánov prokuratúry, t. j. nielen kandidát na funkciu generálneho prokurátora, ktorým však môže byť len prokurátor spĺňajúci zákonom ustanovené predpoklady na výkon tejto svojej funkcie, nie je v danom prípade podľa môjho názoru odôvodnená.

...

Nazdávam sa, že zákonom č. 154/2001 Z. z. ustanovené predpoklady na výkon funkcie prokurátora obsahujúce požiadavku jeho bezúhonnosti, morálnych kvalít, ako aj nestrannosti, ako aj týmto zákonom ustanovené právne mechanizmy uplatniteľné voči prokurátorom na zabezpečenie svedomitosti a nestrannosti ich rozhodovania, ako aj zabezpečenia vážnosti prokuratúry, neodôvodňujú opodstatnenosť založenia oprávnenia prezidenta na hodnotenie osobnostných predpokladov kandidáta na funkciu generálneho prokurátora ako dôvod jeho nevymenovania na základe výkladu ústavného súdu.

Prikláňam sa preto k takému výkladu, podľa ktorého prezident môže vykonávať svoju funkciu (svoje právomoci) iba v rámci platného a účinného práva a patrí mu len prieskumné oprávnenie vo vzťahu k zákonom ustanoveným predpokladom na výkon funkcie generálneho prokurátora. Prezident po zistení, že kandidát navrhnutý národnou

radou spĺňa zákonné predpoklady na vymenovanie za generálneho prokurátora, by ho mal bez zbytočného odkladu do tejto funkcie vymenovať.

...

**Doplnenie odôvodnenia sudkyne Ivetty Macejkovej vo veci
sp. zn. PL. ÚS 4/2012**

...

S rozhodnutím väčšiny pléna ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 4/2012 z 24. októbra 2012, pokiaľ ide o jeho výrokovú časť, súhlasím. Pripájam však doplnenie odôvodnenia, pretože považujem za potrebné doplniť dôvody väčšiny pléna, o ktoré sa opiera výrok uvedeného rozhodnutia.

K existencii sporu o výklad ústavy a jeho vymedzení

...

Považujem za potrebné pripomenúť tieto fakty kvôli zdôrazneniu skutočnosti, že na predmet sporu v predmetnej veci, ako ho vymedzil ústavný súd, nepostačuje bez ďalšieho per analogiam aplikovať závery ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 14/06. V označenej veci odmietol prezident vymenovať navrhovaného kandidáta na funkciu viceguvernéra národnej banky z dôvodu, že kandidát nespĺňal zákonom požadované predpoklady na vymenovanie do tejto funkcie. Ústavný súd vtedy vymedzil predmet sporu tak, že je „potrebné dať predovšetkým odpoveď na otázku, ako má prezident postupovať v prípade pochybností, či navrhnutý kandidát na funkciu viceguvernéra spĺňa všetky zákonom ustanovené predpoklady na to, aby mohol byť do tejto funkcie vymenovaný“ (pozri časť III bod 10 odôvodnenia uznesenia sp. zn. PL. ÚS 14/06 z 23. septembra 2009). V tomto kontexte je preto potrebné interpretovať aj vyjadrenie ústavného súdu, že rozsah politického uváženia prezidenta pri uvedenej menovacej právomoci v sebe síce môže zahrňovať i posúdenia zákonných podmienok, podľa názoru ústavného súdu však takéto posúdenie nie je na možnosti politického uváženia závislé (časť III bod 33 odôvodnenia uznesenia sp. zn. PL. ÚS 14/06 z 23. septembra 2009). Ústavný súd nemal dôvod zaoberať sa výkladom, či v prípade, ak by kandidát na funkciu viceguvernéra národnej banky zákonné podmienky na vymenovanie do tejto funkcie spĺňal, by bol prezident povinný ho vymenovať alebo by mohol jeho vymenovanie odmietnuť.

...

Uvedené vyjadrenia ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. PL. ÚS 14/06 preto nie sú priamo aplikovateľné na podanie výkladu v rámci otázky, ktorá je predmetom konania v posudzovanej veci, teda či má prezident podľa čl. 102 ods. 1 písm. t) a čl. 150 ústavy povinnosť vymenovať kandidáta na generálneho prokurátora, ktorého mu navrhla národná rada, pokiaľ tento spĺňa ústavou a zákonom stanovené predpoklady na vymenovanie.

K predmetu sporu

...

V žiadnom prípade nemožno tvrdiť, že Slovenská republika predstavuje ideálny model parlamentnej demokracie so slabým postavením prezidenta. Preto aj pri diskusii o ústavnej úprave právomocí prezidenta nepostačuje argumentácia princípom parlamentnej formy vlády na odôvodnenie takého výkladu ústavy, v rámci ktorého by slovenský prezident vo vzťahu k iným slovenským ústavným orgánom mal mať nerovnocenné, podriadené postavenie. Takáto argumentácia sa neopiera o platnú ústavnoprávnu úpravu a nepodporuje ju ani objektívna slovenská ústavno-politická prax a realita.

...

Vo vzťahu k personálnym návrhom predloženým prezidentovi možno vychádzajúc z už uvedeného konštatovať, že v prípade, ak z ústavy nevyplýva povinnosť prezidenta rešpektovať predložený personálny návrh [v zmysle čl. 102 ods. 1 písm. g) ústavy v spojení s čl. 111 ústavy – prezident „vymenuje a odvoláva“ členov vlády], ale ústava len bez ďalšej konkretizácie predpokladá spolupôsobenie prezidenta pri riešení personálnych otázok [napr. čl. 102 ods. 1 písm. h), písm. t) a i. – prezident „vymenúva a odvoláva“], má prezident rovnocenné postavenie s predkladateľom personálneho návrhu, a to v tom zmysle, že aj prezident je (rovnako ako predkladateľ personálneho návrhu) oprávnený tento personálny návrh autonómne uvážiť a rozhodnúť sa, či ho akceptuje alebo neakceptuje.

...

Ústava nepriznáva národnej rade bezprostredné právomoci vo vzťahu k občanmi priamo volenému prezidentovi. Preto v prípade, ak ústava bez ďalšieho používa formuláciu „vymenúva a odvoláva“, nemožno prijať takú interpretáciu ústavy, ktorá by prezidentovi uložila všeobecnú povinnosť prijať personálne návrhy národnej rady bez možnosti ich odmietnuť.

...

V prípadoch, keď ústava bez ďalšej konkretizácie predpokladá spolupôsobenie prezidenta pri riešení personálnych otázok (prezident „vymenúva a odvoláva“), už ústavný súd skôr konštatoval, že prezidentova právomoc nemá len notariálny charakter. Prezident je po predložení personálneho návrhu oprávnený skúmať nielen to, či bol v predchádzajúcom konaní dodržaný ustanovený procesný postup, ale je taktiež oprávnený skúmať aj to, či kandidát, ktorý mu bol navrhnutý, spĺňa zákonom ustanovené (vecné) predpoklady na vymenovanie do funkcie (uznesenie ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 14/06 z 23. septembra 2009).

Autonómne rozhodovanie prezidenta o návrhu národnej rady na vymenovanie generálneho prokurátora a rozsah jeho uváženia v tejto veci však zahŕňa nielen posudzovanie predchádzajúceho procesného postupu a posudzovanie splnenia zákonných predpokladov na výkon funkcie generálneho prokurátora vo vzťahu k navrhnutému kandidátovi, ale aj posudzovanie ďalších skutočností.

Zo skutočnosti, že prezident je v rovnocennom postavení s predkladateľom personálneho návrhu, okrem iného vyplýva, že okruh hodnotiacich kritérií, ktoré je prezident oprávnený posudzovať, nemôže byť užší, než je okruh hodnotiacich kritérií, ktoré posudzuje predkladateľ personálneho návrhu.

...

Stručne zhrnuté, ak poslancom nemožno uprieť právo hlasovaním vysloviť dôveru alebo nedôveru osobám uchádzajúcim sa o funkciu generálneho prokurátora, nemožno toto ústavné právo uprieť ani priamo volenému prezidentovi, ktorý má v procese vymenúvania generálneho prokurátora rovnocenné postavenie s národnou radou.

Tento názor potvrdzuje aj doterajšia ústavno-politická prax v Slovenskej republike, keď prezident M. K. v dvoch prípadoch odmietol dva personálne návrhy, ktoré mu boli predložené.

V prvom prípade prezident 3. marca 1993 odmietol návrh na vymenovanie I. L. za riaditeľa Slovenskej informačnej služby, pričom pre verejnosť prezident tento svoj krok odôvodnil tým, že „*Pán L. nemá svoju dôveru*“.

...

V druhom prípade prezident v novembri 1993 odmietol návrh na vymenovanie I. L. za ministra pre správu a privatizáciu národného majetku, pričom pre verejnosť tento svoj krok odôvodnil tým, že „*Pán L. nespĺňa predpoklady na vykonávanie*“.

tejto funkcie a nemá ani moju osobnú dôveru“.

...

Ako vyplýva z uvedeného, ani v tomto prípade prezident neodôvodnil svoje odmietavé stanovisko k predloženému personálnemu návrhu procesnými nedostatkami či nesplnením zákonných predpokladov, ale „len“ presvedčením o absencii osobných predpokladov kandidáta a nedostatkom dôvery.

Aby sa v budúcnosti vylúčilo posudzovanie osobných predpokladov a dôveryhodnosti kandidáta na post člena vlády prezidentom, muselo sa pristúpiť k novelizácii ústavnej úpravy, a to ústavným zákonom č. 9/1999 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení ústavného zákona č. 244/1998 Z. z., ktorým sa čl. 111 ústavy zmenil v tom zmysle, že na návrh predsedu vlády prezident vymenuje a odvolá ďalších členov vlády a poverí ich riadením ministerstiev. Zmyslom tejto zmeny bolo obmedzenie voľného uváženia prezidenta pri rozhodovaní o tom, či vyhovie návrhu predsedu vlády, pričom dôvodová správa výslovne uvádza, že toto ustanovenie deklaruje právo predsedu vlády navrhovať prezidentovi ďalších členov vlády a povinnosť prezidenta návrhy predsedu vlády rešpektovať.

I z dôvodovej správy tak logicky vyplýva presvedčenie ústavodarcu, že len v prípade, ak ústavná úprava výslovne ustanovuje, že prezident „vymenuje“ kandidáta, je prezident takéhoto kandidáta povinný vymenovať. Teda, ak ústavná úprava používa slovo „vymenúva“, je prezident oprávnený vymenovať kandidáta, pričom kritériom na jeho rozhodnutie môže byť i (ne)existencia osobnej dôvery prezidenta v navrhovaného kandidáta, ako to potvrdila i slovenská ústavno-politická prax.

Ak pritom „len“ nedostatok dôvery mohol byť dôvodom nevymenovania člena vlády, resp. riaditeľa Slovenskej informačnej služby, nepochybne takýto dôvod nevymenovania musí byť prípustný i pri – z hľadiska riadneho chodu ústavných orgánov – nemenej významnom poste generálneho prokurátora stojaceho na čele nezávislého a nestranného ústavného orgánu povereného ochranou záujmov fyzických a právnických osôb a štátu.

Vychádzajúc z už uvedeného je zároveň potrebné osobitne zdôrazniť, že ak ústavno-politická prax akceptovala prezidentovo právo nevyhovieť personálnemu návrhu „len“ z dôvodu absencie osobnej dôvery prezidenta v navrhovaného kandidáta, a to za situácie, keď išlo o prezidenta voleného národnou radou, tým skôr nie je možné takéto právo upierať občanmi demokraticky priamo volenému prezidentovi, ktorého demokratická legitimita je v porovnaní s prezidentom voleným národnou radou nepochybne rádo vyššia.

...

Vychádzajúc z uvedených dôvodov možno zhrnúť, že prezident pri výkone svojej právomoci podľa čl. 102 ods. 1 písm. t) a čl. 150 ústavy, riadiac sa v zmysle čl. 101 ods. 1 ústavy svojím svedomím a presvedčením, autonómne posudzuje:

- súlad procesu voľby kandidáta na funkciu generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ktorého mu navrhla národná rada, s príslušnými právnymi predpismi,
- splnenie zákonných predpokladov na vymenovanie kandidáta do tejto funkcie, ako i

- dôveryhodnosť navrhnutého kandidáta z hľadiska garancie dôsledného, nestranného a nezávislého plnenia úloh prokuratúry a generálneho prokurátora v súlade s jeho ústavným postavením a poslaním prokuratúry, a to s osobitným dôrazom na posúdenie jeho nezávislosti a nestrannosti, keďže vzhľadom na hierarchické usporiadanie prokuratúry je nezávislosť a nestrannosť generálneho prokurátora základným predpokladom nezávislosti a nestrannosti prokuratúry ako celku, pričom nezávislosť a nestrannosť prokuratúry ako celku sú nevyhnutným atribútom jej riadneho chodu, ktorý je prezident v zmysle čl. 101 ods. 1 ústavy povinný svojím rozhodovaním zabezpečiť.

...

	<p>Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že prezident je povinný o návrhu na vymenovanie generálneho prokurátora rozhodnúť v primeranej lehote, ktorej dĺžku je vždy potrebné posudzovať podľa okolností konkrétneho prípadu. Ide o čas objektívne potrebný na zadováženie relevantných informácií potrebných pre rozhodnutie prezidenta po predložení návrhu národnou radou. Ak by tomu, aby zodpovedne posúdil relevantné hmotnoprávne alebo procesnoprávne otázky, prípadne skutočnosti týkajúce sa osoby kandidáta, bránila existencia predbežnej otázky, rozhodnutie ktorej spadá do právomoci iného orgánu, je prezident povinný rozhodnúť bez zbytočného odkladu po rozhodnutí predbežnej otázky týmto iným orgánom.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 39/93, PL. ÚS 14/06, I. ÚS 39/93, I. ÚS 7/96, I. ÚS 51/96, PL. ÚS 52/99, PL. ÚS 49/03, PL. ÚS 1/04, PL. ÚS 12/05</p>

Spracoval: Mgr. Tomáš Majerník

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.